

VORM A

LOODUSÕPETUSE TEST.

Õpilase nimi: _____
(eesnimi) (perekonnanimi)

Millal sündinud: _____

Kooli nimetus: _____

Klass: _____

Tänane kuupäev: _____

Lehte mitte enne pöördä, kui kästakse!

Selles vihus on mõned kerged küsimused loodusõpetuse alalt. Asu kohe tööle, kui kästakse. Loe töö algul juhatus tähelepanelikult läbi. Ära küsi midagi.

Töö jaoks on sul aega 45 minutit. Kui oled jõudnud vastata kõik küsimused enne lõpusignaali, siis anna oma vihk õpetaja kätte.

Testi osad	Õigeid vastuseid	Vale vastuseid	Vastamata	Arvestatud punkte
1. Õige-vale test. . .				
2. Täite-test.				
3. Valik-test.				
Kokku				
% %				

Nr. 1. ÕIGE-VALE TEST.

Alpool järgnevad 60 lauset, millest osa on õiged, osa valed. Kui lause on õige, siis kirjuta sulgudesse lause lõpul „ja“; kui lause ei ole õige, siis kirjuta „ei“.

Iga õieti vastatud lause annab ühe punkti; iga vale vastus arvatakse punktidest maha; vahelejäetud laused jäävad arvestamata.

Näiteid.

1. Haug on rõõvkala (Ja)
 2. Lühinägevus on külgehakkav (Ei)
 3. Aikese ajal tuleb otsida kaitset mõne suure puu all (Ei)
-
1. Raud on kergem kui elavhõbe (. . . .)
 2. Raud on hea soojusejuht (. . . .)
 3. Kompassinõelad tehakse vasest (. . . .)
 4. Elektromagneti mähis tehakse isoleerimata traadist (. . . .)
 5. Elektroskoopi tarvitatakse tugevate elektrilaengute saamiseks (. . . .)
 6. Klaas ja kummi on head elektri isolatorid (. . . .)
 7. Positiivse elektriiga laaditud kehad tõmbuvad vastastikku teineteise poole (. . . .)
 8. Väik on pilvegaaside plahvatus, mis tekib elektri mõjul (. . . .)
 9. Volta-kaar võib tekkida ainult õhutühjas klaaspirnis (. . . .)
 10. Heli levib õhutühjas ruumis kiiremini kui harilikus õhkkonnas (. . . .)
 11. Kui mootorpaat täiel sõidul jookseb kaldale, siis langevad sõitjad paadinina poole (. . . .)
 12. Aeroplan on õhus kergem lennuvahend (. . . .)
 13. Mäe kõrgust on võimalik mõõta baromeetriga (. . . .)
 14. Õhusõidu algpäevil tarvitati õhupallide täitmiseks peamiselt süsihaput gaasi (. . . .)
 15. Kõrge õhurõhk ennustab meil harilikult vihma (. . . .)
 16. Soendamisel paisuvad vedelikud suuremal määral kui kõvad kehad (. . . .)
 17. Koorelahutaja tegevus põhjeneb tsentrifugaal-tungi kasutamisel (. . . .)
 18. Raudtee käänakutel peab väline rõõbas olema veidi kõrgem sisemisest (. . . .)
 19. Kui porine ratas pannakse kiiresti liikuma, siis lendavad portiükid eemale rattakodarate suunas (. . . .)
 20. Kümme liitrit vett annab külmudes üheksa liitrit jääd (. . . .)
 21. Lubjaveega annab süsihapu gaas valge sademe (. . . .)
 22. Vesinik on süsihapust gaasist kergem (. . . .)
 23. Kütüla põlemisel tekib süsihaput gaasi (. . . .)
 24. Eesti suuremad vabrikud õlikivi ümbertöötamiseks asuvad Järvamaal (. . . .)
 25. Euroopa tähtsamad soolakaevandused on Rootsis ja Norras (. . . .)
 26. Malm sisaldab enam süsinikku kui raud (. . . .)
 27. Metallide lahuseid elavhõbedas nimetatakse amalgaamideks (. . . .)
 28. Graniidis leidub rohkesti kivistisi (. . . .)
 29. Idanevad seemned eritavad süsihaput gaasi (. . . .)
 30. Kartul valmistab oma lehtedes tärklisi (. . . .)
 31. Kartuli vili on söödav (. . . .)
 32. Kartul on pärit Aasiast (. . . .)
 33. Inimese hambajuur on kaetud hambavaabaga (. . . .)
 34. Porgand on kaheaastane taim (. . . .)

35. Meie kõrrelised on tuultolmujad taimed (. . . .)
36. Kõik umbrohud kuuluvad eostaimede hulka (. . . .)
37. Sõnajala seemned levivad osalt lindude abil (. . . .)
38. Sammal on eostaim (. . . .)
39. Rohelised taimed rikastavad õhku hapnikuga . . . (. . . .)
40. Lehma ülemises lõualuus puuduvad lõikhambad . . (. . . .)
41. Maatõugu lehm on valkjaspunane (. . . .)
42. Kana noka seesmisel äärel on teravad, kislised hambad (. . . .)
43. Kana varvastest on pöördud kaks ette-, kaks taga-pool (. . . .)
44. Hiire lõikhambad kasvavad alaliselt (. . . .)
45. Nahkhiir on kahepaikne loom (. . . .)
46. Meekärjed koosnevad neljakandilistest vahakarbikestest (. . . .)
47. Mesilase munadest tulevad välja tõugud (. . . .)
48. Sääse tõugud elavad vees (. . . .)
49. Kalad ujuvad lõpuste abil (. . . .)
50. Inimese peaaegu hall-aine on voldirikkam kui loomadel . (. . . .)
51. Inimese südamelihased on võõrdilise ehitusega . . . (. . . .)
52. Inimese süda asub rinnakoopa paremas küljes . . . (. . . .)
53. Keha tõmbsoonte veri on helepunane (. . . .)
54. Veri voolab südamest välja tõmbsoonte kaudu . . . (. . . .)
55. Tuiksoonte klapid avanevad südame poole (. . . .)
56. Terve inimese kehatemperatuur on $+32^{\circ}\text{C}$ (. . . .)
57. Sarlak on nakkushaigus (. . . .)
58. Sügeliste tekitajaks on nahas elutsev parasiit . . . (. . . .)
59. Seeditud toitained imuvad verre läbi soolte seinte . (. . . .)
60. Sapp lõhustab seedimisel rasva (. . . .)

Nr. 2. TAITE-TEST.

Järgnevals lausels on igalhes vaehe lsetud üks sõna, mille koht märke-
gitud (---). Kirjuta see puuduv sõna klambritesse lause lõpul.
Iga õige vastus annab ühe punkti.

Näiteid.

1. Segatud vase- ja rauapuru võib
teeneteisest eraldada (---) abil . (magneti)
2. Rakud paljunevad (---) teel . . (pooldumise)

-
1. Vee normaalne keemispunkt on
+ (---)^o Réaumur'i järele . . . (.)
 2. Vesinik ühineb põlemisel (---) . (.)
 3. Vee tihedus on kõige suurem
+ (---)^o C juures (.)
 4. Liitrisse mahub vett (---) kuup-
sentimeetrit (.)
 5. Kümme liitrit puhast vett kaalub
(---) kg. (.)
 6. Ohu koosseisus on ruumala järele
ligi 80% (---) (.)
 7. Hingates võtavad taimed õhust (---) . (.)
 8. Raua roostetamisel ühineb raud
(---)-ga (.)
 9. Mesilane hingab (---) abil . . . (.)
 10. Missuguses inimese elundis rikastub
veri hapnikuga? (.)
 11. Hõlged hingavad (---) abil (.)
 12. Inimesel on (---) paari küljeluid . . . (.)
 13. Lihasd kinnistuvad luu külge
(---) abil (.)
 14. Rukki jahu sisaldab kaalu järele
keskmiselt $\frac{2}{3}$ (---) (.)
 15. Ristikhein rikastab põllupinda
(---)-ühenditega (.)

16. Kõik orgaanilised ühendid sisaldavad (---) (.)
17. Tärklis annab joodilahusega (---) värvuse (.)
18. Keedusool on naatriumi ja (---) keemiline ühend (.)
19. Graniit koosneb põldpaost, vilgukivist ja (---) (.)
20. Valguse levimiskiirus on (---) kilomeetrit sekundis (.)
21. Objektiiviks inimese silmas on (---) (.)
22. Kui väik sahvatab kolme kilomeetri kaugusel, siis kuulub müristamine alles (---) sekundi järele (.)
23. Telegrafeerimisel tarvitatakse ameeriklase (---) kokkuseatud eritähestikku (.)
24. Magneti otsi, kus külgetõmbetung kõige suurem, nimetatakse (---) (.)
25. Missugune peasju osa korraldab hingamistegevust? (.)

Nr. 3. VALIK-TEST.

Igas järgnevas lauses on viis vastusõna, mille hulgas ainult üks õige. Kriipsuta alla see õige sõna ja kirjuta ta klambritesse lause lõpul. Iga õige vastus annab ühe punkti.

Näiteid.

1. Metallidest on inimesele kõige tähtsam — (tina, hõbe, raud, plaatina, tsink) (raud)
 2. Nahk on kõige tundlikum — (otsaes, sõrmeotstel, käes, seljal, põlvel, seljal) (sõrmeotstel)
-
1. Halb soojuste juht on — (vask, alumiinium, hõbe, klaas, õhk) (.)

2. Aurumasina leiutas — (Edison, Archimedes, Watt, Volta, Newton) (.)
3. Baromeetri abil mõdetakse õhu — (raskust, niiskust, temperatuuri, rõhumist, liikumiskiirust) (.)
4. Petrooli tõusmine lambitahis põhjeb — (imemisel, jõhvsusel, õhurõhul, osmoosil, inertsil) (.)
5. Piksevarda leiutas — (Erikson, Kalvin, Edison, Franklin, Volta) (.)
6. Elektrit juhib hästi — (hõbe, klaas, siid, kummi, vaha) (.)
7. Vesiniku põlemisel tekib — (hapnikku, süsihaput gaasi, pauksaasi, vett) (.)
8. Salpeetriga väetamine annab taimede — (väävlit, süsinikku, lämmastikku, kaltsiumi, vosvorit) (.)
9. Põlevkivi destilleerimisel saadakse — (kivisütt, bensiini, alkoholi, vosvorit, salpeetrit) (.)
10. Savi tekib — (põldpao, räni, lubjakivi, marmori, vilgukivi) murenemisel (.)
11. Mineraalidest on kõige kõvem — (räni, plaatina, teras, teemant, graniit) (.)
12. Süsivesikute hulka kuulub — (süsinik, valkaine, sool, vesinik, suhkur) (.)
13. Käärimisel tekivad alkohol ja — (tärklis, suhkrulahus, süsihapu gaas, hapnik, lämmastik) (.)

14. Valgurikas toiduaine on — (kar-
tul, hernes, või, kapsas,
pekk) (.)
15. Liblikõielistest kasvatatakse meil
— (kapsaid, kartuleid,
porgandeid, maasikaid,
herneid) (.)
16. Lina vili on — (kiud, kõder,
kaun, kupar, linaseeme) . (.)
17. Puutüves liigub mahlade tõusev
vool — (säsikiirte, puuosa,
koore, niinosa, säsi)
kaudu (.)
18. Kapsa vili on — (kõder, kapsa-
pea, juurikas, kapsa-
seeme, kaun) (.)
19. Närijate loomade hulka kuulub —
(hobune, koer, jänes,
kass, siga) (.)
20. Talveund magab — (jänes, rott,
hiir, tuhkur, siil) (.)
21. Imetajatest loomadest elab ainult
vees — (luik, vaalaskala,
hüljes, haikala, meduus) . (.)
22. Muutuvsoojavereliste (külmavere-
liste) loomade hulka kuulub —
(jääkaru, vaalaskala,
part, rästik, hüljes) . . . (.)
23. Väikesel vereringil rikastub veri —
(süsinikuga, lämmasti-
kuga, hapnikuga, süsi-
hapu gaasiga, kaseiiniga) . (.)
24. Nägemisel ilmub vaadeldava asja ku-
jutis — (erk-, valge-, soon-,
sarv-, kirju-) -kilel . . . (.)
25. Sülg mõjustab seedivalt — (rasva,
soola, valkusid, tärk-
list, vett) (.)